

<p>Minul on: Tandkivimid.</p>	<p>Kellel on: Kui Eestis ringi sõita, näeb mõneski kohas liiva- või paekivist astanguid. Neid kohti, kus kivimikihid ulatuvad maapinnale nimetatakse...</p>
<p>Minul on: Paljanditeks.</p>	<p>Kellel on: Maavarade ammutamiseks rajatud maapealne kaevandus on...</p>
<p>Minul on: Karjään.</p>	<p>Kellel on: Mandrijää voolis lamedaid leivapäitse meenutavaid ja peamiselt moreenist koosnevad kõrgendikke ehk...</p>
<p>Minul on: Vööri.</p>	<p>Kellel on: Koht, kus asuvad Piusa liivakoopad. Koobaste ja seal elavate nahkhiirte kaitseks on loodud Piusa koobastiku looduskaitseala. Vanasti kaevandati sealt klaasi tootmiseks liiva.</p>
<p>Minul on: Lõuna-Eestis, Võrus.</p>	<p>Kellel on: Kuidas tekkisid tandkivimid?</p>
<p>Minul on: Miljardeid aastaid tagasi, kui noor maakoor tasapisi jahtuma hakkas, tekkisid need kivimid.</p>	<p>Kellel on: Kaardile kandmiseks algab kõrguse ja sügavuse mõõtmine samalt tasemelt. Selleks on valitud maailmamere tase ehk 0 meetrit. Kuidas seda nimetatakse?</p>
<p>Minul on: Absoluutseks kõrguseks.</p>	<p>Kellel on: Tandkivim, mida on näha kõikjal Eestis. Suuri rändrahnusid näeme merenannikutel ja sügaval maakoore moodustab see tandkivim paksu ja tugeva kivimikihi.</p>

Minul on: Graniit.

Kellel on: Karjääri rajades kooritakse pealmised mulla ja settekivimid ära ning kuhjatakse lähedusse. Pärast on näha maapinda õõnestatud nõgusid ja nende kõrvale tekkinud...

Minul on: Aherainemägesid ehk kaevandatud kivimite ülejääke.

Kellel on: Eesti on üldiselt madal ja tasane. Pinnamoe erilisuse ja pinnavormide kõrguse järgi jagatakse Eesti kaheks:

Minul on: Madal-Eestiks ja Kõrg-Eestiks

Kellel on: Üks meie suurejoonelisemaid ja huvitavamaid pinnavorme on Põhja-Eestis, see oli olemas ammu enne jääaega ning on merepinnast kohati kümnete meetrite kõrgusele kerkiv.

Minul on: Põhja-Eesti pankrannik ehk klint.

Kellel on: Kuidas tekkisid settekivimid?

Minul on: Eesti kohal olevas üngses ookeanis vjusid põhja liiv, savi ja mereloomade kodade jäänused. Kogunes kiht, mis muudkui kasvas ning oma raskusega surusid setted kihtidest vee ja õhu välja ning pressisid need kõvasti kokku. Pudedatest setetest said kivimid.

Kellel on: Lubjast mereloomade kodadest settekivim.

1992. aastal valiti just see settekivim Eesti rahvuskiviks.

Minul on: Paekivi.

Kellel on: Kunagi ammu elanud loomade ja taimede jäänused, mis setete alla mattusid, on nüüdseks kivistunud ja settekivimites säilinud tänapäevani. Kuidas neid kivistisi kutsutakse?

Minul on: Fossiilideks.

Kellel on: Liivakivipaljandid muudavad imeliseks Lõuna-Eesti sügavad ja vanad orud. Need kulutas väga pika aja jooksul voolanud jõgede vesi. Kuidas neid orgusid kutsutakse?

Minul on: Üngorud.	Kellel on: Kivim, millega sillutatakse tänavaid, maal ehitati sellest mõisaid ja loomalaudasid. Seda saab purustada killustikuks ning lõigata plaatideks.
Minul on: Graniit.	Kellel on: Kivim, millest ehitati muinasajal kiviaedu ja linnuste kaitsevalle. Põhja- ja Lääne-Eesti kirikud ja uhkemad hooned on samuti sellest kivimist. Purustatuna kasutatakse seda ehitusel.
Minul on: Paekivi.	Kellel on: Sete, millest tehakse tsementi, katusekive, ahjupotte muukeraamilisi nõusid ja palju muud.
Minul on: Savi.	Kellel on: Settekivim, mida kasutatakse peamiselt ehitusel.
Minul on: Liivakivi.	Kellel on: Meie väärtuslikuim settekivim, millest toodetakse elektrienergiat ja kütteõli.
Minul on: Põlevkivi.	Kellel on: Maapinna üldine kuju ehk...
Minul on: Pinnamood ehk reljeef.	Kellel on: Ümbritsevast alast kuju ja kõrguse poolest erinev maapinna osa on...

Minul on: Pinnavorm.	Kellel on: Künka kallak küljel.
Minul on: Nõlv.	Kellel on: Künka nõlva lauge alumine osa.
Minul on: Jalam.	Kellel on: Joon, mis ühendab kaardil sama kõrgusega punkte.
Minul on: Samakõrgusjoon ehk horisontaal.	Kellel on: Kõrgus teise koha suhtes.
Minul on: Suhteline kõrgus.	Kellel on: Mis on kungas?
Minul on: Pinnavorm, mis on ümbrusest kuni 200 m kõrgem laugete nõlvadega maapinna kühm.	Kellel on: Mis on org?
Minul on: Pinnavorm, mis on vooluvee kulutatud pikk süvend maapinnas.	Kellel on: Kõige rahutuma pinnamoega piirkond Eestis.

Minul on: Kagu-Eestis paiknev Haanja kõrgustik.

Kellel on: Kõige rahulikuma pinnamoega piirkond Eestis.

Minul on: Eesti mandriosa lääneserv, kus asub Lääne-Eesti madalik. Seal ei kerki maapind kusagil üle 30 m merepinnast.

Kellel on: Kas sina elad Madal- või Kõrg-Eestis?

Minul on: Madal-Eestis.

Kellel on: Savise pinnaga madalik, kuhu jääb seisma vesi ning see muudab ala soiseks. Jõed viivad omakorda pruunikat soist vett just sinna järve, mis on seotud antud madaliku nimega.

Minul on: Peipsi madalik, täpsemalt Peipsi järve põhjakaldal olev Alutaguse madalik.

Kellel on: Põhja-Eesti kõrgustik, mis on laugete nõlvadega. Selle kõrgustiku jalamil on palju allikaid, mille vesi toidab Eesti suuri jõgesid.

Minul on: Pandivere kõrgustik.

Kellel on: Kivimiosakesed, mille jää kunagi kohale kandis ja mis jääst välja sulasid, nimetatakse...

Minul on: Moreeniks.

Kellel on: Mandrijää kujundas meie piirkonda just sedasi...

Minul on: Kui jää peale tungis, kulutas ta maapinna tasaseks, kui taandus, sulas sellest välja paks moreenikiht ja maapind muutus lainjaks.

Kellel on: Kes kujundavad pinnavorme?

Minul on: Loodusjõud – liustikujää, voolav, seisev ja lainetav vesi. Inimene – maavarade kaevandamine ja kuhjamine, tuha- ja prügimäed, põllu- ja metsamaade tasandamine.

Kellel on: Magma tandumisel tekkinud kivimid on...

Kellel on, minul on...

PINNAVORMID JA PINNAMOOD

36 kaarti

Autor: Merilin Kõre